

NAŠA OSKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

10. MAJ 1983

XXIV. LETNIK

9. ŠTEVILKA

BREZPLAČNO

● RAZSTAVA IN OKROGLA MIZA O OBRTI: VELIK INTERES IN PRIPRAVLJENOST

Za napredek

Naši obrtniki so se letos odrezali kot že dolgo ne. Obrtno združenje se je dobrih 14 dni pred občinskim praznikom odločilo, da v opušteni nekdanji tržnici organizira razstavo obrti, pa okroglo mizo o obrti in vrsto kulturnih ter športnih prireditev, vse v počastitev občinskega praznika, praznika OF in 1. maja.

Ogrodje nekdanje tržnice se je takorekoč čez noč spremenilo v imeniten razstaveni prostor, v katerem so si številni obiskovalci lahko ogledali izdelke naših zasebnih obrtnikov ter si ustvarili sliko o njih raznolikosti in sposobnosti.

Nadaljevanje na 3. strani

Komunisti v Žitu

Živilski kombinat Žito se ponovno oblikuje kot uspešna delovna organizacija

Drugi problemski konferenci OO ZK v živilskem kombinatu Žito sredi aprila so prisostvovali predstavniki vseh OO ZK v Žitu in OK ZKS iz občin, v katerih so žitovi tozdi, ter predstavniki našega družbenopolitičnega življenja: podpredsednik IS SRS Vladimir Klemenčič, predsednik občinskega komiteja ZKS Lj. Moste-Polje Pavel Vindišar, predsednica IS občinske skupščine. Lj. Moste-Polje Gabrijela Jelen.

Dobro leto dni je minilo po ZK v Žitu. Bila je namenjena prvi problemski konferenci OO nekaterim temeljnim medseboj-

nim odnosom med Žitovimi tozdi in gospodarjenju v okviru živilsko-predelovalne industrije.

Delovno predsedstvo je ta čas bedelo nad izvajanjem sprejetih sklepov in tališč ter skrbelo za koordinacijo med OO ZK v Žitu.

Nadaljevanje na 3. strani

● KONČAN PRVI KROG USPOSABLJANJA ZA DRUŽBENOPOLITIČNE IN DELEGATSKE NALOGE

Odpraviti napake in pomanjkljivosti

Te dni se v krajevnih skupnostih naše občine izteka prvi del programa usposabljanja članov delegacij in družbenopolitičnih aktivistov, ki ga je pripravil ob sodelovanju s KK SZDL koordinacijski odbor za druž-

benopolitično izobraževanje in usposabljanje pri OK SZDL.

V skoraj vseh KS so bili organizirani z delegati pogovori o vlogi delegacije v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in pomenu

delegacije kot subjektivnega dejavnika v naši družbi. Aktivisti družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev v KS pa so se pogovarjali o uresničevanju statutarne vloge krajevnih organizacij SZDL in o njih kot temeljni obliki organiziranja SZDL. Usposabljanje delegatov in aktivistov je bilo pripravljeno tako, da je bil pretežni del prepuščen razpravi. Tako so lahko udeleženci pogovorov ocenili delo svojih delegacij v KS in seveda tudi ocenili stanje pri organizaciji družbenopolitičnega dela v njih. Čeprav celoten izobraževalni cikel še ni zaključen, lahko ocenimo, da je bila ta oblika usposabljanja pozitivno sprejeta med udeleženci, predvsem zato, ker prepušča iniciativo in ustvarjalno vlogo udeležencem seminarja.

Kot uvodničarji so sodelovali člani občinskega predavateljskega aktiva ter zunanji sodelavci delavske univerze Boris Kidrič, pri usposabljanju družbenopolitičnih delavcev pa družbenopolitični delavci in člani vodstev družbenopolitičnih organizacij v občini. Pogovori so bili živahni in tvorni, saj so se v prenekatem okolju na podlagi ocene stanja dogovorili tudi za nadaljnje aktivnosti pri delovanju njih delegacij in družbenopolitičnih organizacij.

Nadaljevanje na 2. strani

● OB SPOMINU NA 4. MAJ 1980

S Titom včeraj, danes, jutri

Veliko je tvoje delo, ljubi Tito, v deželi, v kateri so še pred desetletji vladale prisila in zatiranje vsega novega, naprednega iskanja poti k demokratični svobodni družbi. Potreben je bil neizprosno boj, potrebne so bile velike žrtve in svoboda je bila plačana z življenji premnogih ljudi, ki so vedeli, zakaj se mora včasih plačati največ.

S potjo, ki si jo utiral v svetu izkoriščanja in želje po vladanju manjšine nad večino, si se odločil

bojevati se za pravičnejši svet. In boj za tak svet je vodil naprej, iz potoka je nastala reka, iz reke veletoke.

Kot komunist, borec, organizator in človek, ki je vedel, kaj hoče, si postal vrhovni komandant vseh bojujočih se za svobodo, zoper sovražnika.

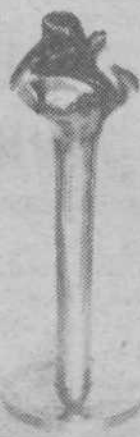
Tvoje zaupanje v ljudi, v zmago množic, ki so ti zaupale, je pripeljalo našo deželo v domovino svobodnih ljudi, ki sami razpolagajo z vsem in odločajo o vsem. Bil si borec, ki je vedel, kaj hoče naš delavski razred. Še več. Tvoje delo ni bilo zaprti zgolj v meje Jugoslavije. Dobro je znano v vsem naprednem, za svobodo se bojujočem svetu, saj si tudi zanj naredil vse, kar je bilo možno. Neuvrščenost je bila tvoja in naša politika, ki ostaja, prerašča svet in je trn v peti obema blokoma, ki si želita svet razdeliti po svoje in le zase.

Minila so tri leta, odkar nam je zastal dih, ko so nam solze napolnile oči in ko je bolečina zapolnila sleherni naš delček ob novici, da te je bolezen premagala. »Tita ni več.« so bile besede, ki so prebadale naša srca, misli in čustva nas vseh pa so ostala pri tebi. Odšel si,

toda vedi, da je naše delo prežeto z mislijo nate, s tvojo mislijo. In milijonske množice korakajo naprej in se pridružujejo rodovom, ki so ti trdno stali ob strani tudi v težkih, najtežjih trenutkih tvojih odločitev.

Ko si v teh dneh mladi iz vse Jugoslavije predajamo iz rok v roke štafeto palico, simbol bratstva in enotnosti, se vse naše misli pri tebi. Tudi mladi Moščani bomo 12. maja ponesli štafeto palico po naši občini in naše misli bodo enotne; nadaljevati tvojo pot, ki združuje vse narode in narodnosti v enotno socialistično samoupravno Titovo Jugoslavijo. J. J.

● S SEJE PREDSEDSTVA OK SZDL

O občinskem časopisu tudi v vseh KS

Ljubljanski Indok center je izdelal analizo petih občinskih glasil Ljubljane. Vse številke, ki so izšle od januarja do oktobra lani, so bile zbrane in po enaki metodologiji razčlenjene. Analitično je bilo obdelanih 81,63% vseh lanskimi ljubljanskih občinskih glasil.

V Ljubljani ima vsaka občina svoj časopis. Najmlajši so Dogovori v občini Center, ki izhajajo 10 let, najstarejša pa je Naša skupnost, ki izhaja 23 let. Praviloma so vsi 14-dnevni na 8, 10 ali 12 straneh v povprečni nakladi 16.500 izvodov — Naša skupnost izhaja v 23.880 izvodih. V vseh uredništvih so zaposlena po dva ali trije delavci. Izdajatelji in ustanovitelji so občinske konference SZDL. Za vsebinski koncept in politiko izhajanja skrbijo občinski izdajateljski sveti, od številke do številke pa to politiko

udejanjajo uredniški odbori, ki se sestajajo 14-dnevno. Sredstva vsakoletno namenijo delegati v občinskih proračunih.

Skoraj štiri milijone je bilo lani namenjenih za Našo skupnost. Podobno za glasilo občine Šiška, za druge občine pa nekaj več. Proizvodna cena izvoda Naše skupnosti je bila 7,56 dinarja. V tej ceni so zajeti vsi stroški od tiska do raznašalcev. Vsa ljubljanska občinska glasila prejemajo vsa gospodinjstva brezplačno. Po vsebini so občinski časopisi nenadomestljivi informatorji

občanov o občinskih razmerah. Občana obveščajo o stvareh, ki se dogajajo v njegovi družbenopolitični skupnosti, krajevni skupnosti ali delovni organizaciji in mu tako ustvarjajo možnosti, da se odgovorno vključuje v aktivnosti. Občinski časopisi obveščajo občane prav o stvareh, o katerih sicer ne morejo prebrati nikjer drugje. Seveda pa je kvaliteta obveščanja odvisna od marsikaj, predvsem pa od zainteresiranosti izdajatelja in uredniške politike. To so splošne značilnosti ljubljanskih občinskih glasil in prav o njih je bilo največ rečenega na aprilski seji sveta za informiranje in na zadnji seji predsedstva OK SZDL.

Nadaljevanje na 2. strani

Janče 83

Tudi letos se bomo borci, aktivisti, občani, mladi in najmlajši Ljubljane, bližnje in daljne okolice srečali na Jančah v spomin na znamenito bitko 22. maja 1942.

Svečana proslava bo

v soboto 4. junija

ob 11. uri na Tujem grmu,

dobrih 10 minut hoda od planskega doma na Jančah.

Kulturni program! Partizansko srečanje! Vabljeni!

Odbor II. grupe odredov za proslavo Janče 83 in občinske družbenopolitične organizacije

● OB DNEVU OSVOBODITVE: PRED 38 LETI

SVOBODI NAPROTI

Vse se je spomladi 1945 končalo tam, kjer se je začelo leta 1941. Končne operacije JA in partizanske vojske v zaledju sovražnika je načrtoval osebno tovariš Tito s svojim generalštabom. Pripravil je sovražniku klešče z vrhom v Trstu, gornjem Posočju, Koroški in gornji Dravski dolini, iz katerih mu ni bilo rešitve.

Konec marca je bila prebita sremska fronta, IV. armada je v obalnem pasu in prek jadranskih otokov nezadržno prodirala proti Kvarnerskem zalivu, Istri in slovenskemu Primorju. Ob Dravi je III. armada drla skozi Podravino, Medijmurje in Prekmurje proti Koroški in Štajerski. I. in II. armada sta gonili sovražnika med Dravo in Savo proti Zagrebu, Pokupju in Savinji. Vse se je odvijalo hitro kot na filmskem platnu.

Znotraj klešč na so hrvaški in bosenski korpusi NOV, naš 7. in 9. korpus in enote IV. operativne cone drobile sile odstopajočih, še vedno močnih sovražnikov. Zadrževale so njihove bežeče kolone z rušenjem cest, železnic in mostov. Krvav je bil boj končnega obračuna.

Zadnje dni aprila so bile osvobojene Istra, Reka, vsa Dolenjska in velik del Notranjske; v Ilirsko-bistriški kotlini je bil uničen 97. nemški korpus. 9. korpus NOV Slovenije osvobaja Vipavsko dolino in Gorico ter se bojuje na Občinah in pred Tržičem za nastopne smeri v Trst. V Ajdovščini zaseda prva vlada svobodne Slovenije, 7. korpus se pred vrati Ljubljane bojuje za Ljubljansko barje, Molnik, Orlje, in Golovec. Štajerci in III. armada stiskajo obroč okoli von Löhrove grupacije na prostoru Crna, Prevalje, Dravograd, osvobajajo Celje in Maribor, gornjo Savinjsko dolino in dolino Save. S te strani se približujejo Ljubljani. Konec aprila je osvobojena Trst. Naše južno krilo nezadržno prodira proti gornjemu toku Soče, proti Škofji Loki in Kranju, Postojni in Vrhniki, iz Kočevja in po dolenski cesti proti Ljubljani.

7. in 8. maja 1945 je na Vrhniki velika vojska. Slišiš govorico vseh jugoslovanskih jezikov in dialektov. Hercegovci se bijejo pri Drenovem griču, v Dolomitih in na Barju. Naša 15. in 18. divizija se pri Škofljici, po barjanskih vaseh, na Molniku, Orljem, Urhu in Golovcu tolčeta za vstop v Ljubljano. Slišijo se zadnji strel in detonacije. Padajo zadnje žrtve za Ljubljano in ljubljeno svobodo.

Borci padajo pred svojimi hišnimi vrati. Toliko je bila neučakana svoboda. Beli, Nemci, ustaši in četniki pa se drenjajo, kdo bo prej prebežal čez mejo. Nemci puščajo svoje hlapce kot zadnje. Naši in ena slovenska brigada zapro prav tem hlapcem pot čez Jezersko, Ljubelj in Podkoren. Zajetih je veliko ujetnikov in taborišča po vsej Sloveniji so se začela polniti: ujetniki so čakali, da položijo svoje krvave račune.

Prišel je dan svobode, 9. maj. Ljubljana je tu jutro zopet praznično oblečena, vsa v cvetju, majskega zelenju in zastavah. Slišijo se pesem, glasba, klici svobodi, pa tudi jok in solze nesrečnih, ki niso pričakali svojcev. Obležali so širom po deželi in taboriščih Evrope.

Urh je znamenje krvi, zverinstva in opomin za ceno vojne. Belogardistične zveri so svoje žrtve skrivale daleč okoli postojanke kot volkovi oglodane kosti svojih žrtev. Toda s skrievanjem žrtev niso mogli skriti svojih zločinov in ne oprati svojih krvavih madežev izdaje. Urh je velika grobnica Slovenice. Naj stoji v opomin, da je vojna zločin nad človeštvom, da vojna ni sredstvo miru. Mir je življenje in sporazum med ljudmi, politiko in državami.

Svoboda je prišla, priborjena, zlata in nadvse radostna, toda poplačana s prek milijonom in pol naših žrtev. Cenimo jo. Naj živi vedno v naši zavesti, mir pa naj bo porok, da se ne vrne najstrašnejše.

FRANC SOTLAR
generalmajor v pokoju

● Zaobljuba domovini, zaobljuba Titu

Mladi iz vse Jugoslavije so se pridružili vrstam Titove armade tudi v naši občini, in sicer v vojašnici Bratstva in enotnosti. Na slovesnosti 16. aprila so obljubili zvestobo domovini in Titu ter to potrdili tudi s svojimi podpisi.

J. H.

Za napredek

(Nadaljevanje s 1. strani)

Stara tržnica, ki jo bodo v teh dneh podrli, je tako še zadnjokrat radostno zaživela z ljudmi, hkrati pa navdihnila ideje o podobnem objektu, ki bi bil preprost, vsestransko uporaben in primeren za mini razstavniki prostor v občini. Ne le razstava, vse življenje ob njej, vse številne kulturne in športne prireditve so na stečaj odprle vrata živahni pomladi, ki je letos mladostneje stopila v urbane Moste.

Razstava obrti, številne kulturne in športne aktivnosti so doobile z okroglo mizo o obrti v občini vsebinsko celoto kot enkratni prispevek občinskega obrtnega združenja občinskemu prazniku, prazniku OF in 1. maju. In ne le prispevek — vse to je bila tudi manifestacija napredka in priljubljenosti, da smo se bolje spoznali, da smo našli čas in priljubljenost za pogovor o brezštevilnih možnostih razvoja, pa o tegobah, ki jih tudi v obrti ne manjka.

Velik interes in pripravljenost za napredek se je izrazil še s polno udeležbo povabljenih — od občinskih do republiških dejavnikov. Obrtniki so opozorili na številna neskladja med deklaracijami in vsakdanjo prakso. Opozorili so na osebne dohodke, prispevke za sise in druge obremenitve. Posebno na široko so spregovorili o premalo družbeno podprti uslužnostni, deficitarni obrti, pa tudi o premalo družbeno podprti proizvodnji obrti, s še vse preslabo razvitimi kooperantskimi odnosi z ozdi. Teško ali celo nemogoče je pridobiti poslovne ali proizvodne prostore za obrtno dejavnost. Veliko težav povzročata tudi pridobitev dovoljenj za obrt, boljše bi moralo biti urejeno tudi kreditiranje začetnikov. Velika škoda nastaja s prepovedjo uvoza strojev, obrtniki ne morejo v korak s tehniko. Podobne težave so z uvozom reprodukcijskega materiala. Obrtniki so menili, da bi morale delovne organizacije imeti za svoje kooperante več poslušnosti po tej strani. Tudi glede izobraževanja so imeli pripombe. Menili so, da šola učence premalo usposablja z delom, da jim daje premalo delovne prakse. Zelo pohvalno pa so se obrtniki izrazili o obrtni zadruzi GIKOS, ki deluje dve leti in imajo z njo še lepe razvojne načrte.

Seveda se o vseh problemih na eni okrogli mizi niso mogli pogovoriti. A pomembno je, da se je začela spreminjati družbena klima odnosa do zasebne obrti. Še ta mesec bo izvršni svet obrtvenega združenja te okrogle mize. V juniju pa bo tudi skupščina mesta Ljubljana obravnavala problematiko obrti in drobnega gospodarstva. Pa tudi gospodarska zbornica že ima v ognju več želez. Spodbujenih je 120 delovnih organizacij v Ljubljani za možnost kooperacije. Izvršnim svetom je naročeno, da ponovno preverijo možnost prepisa stanovanj, ki so primerna za obrtno dejavnost. Obstaja tudi predlog, da bi bila za deficitarno obrt najemna poslovnih prostorov nižja...

Še veliko je bilo pobud, vprašanj in ugotovitev. Res je, da do sledje v obrt nismo kdo ve koliko vlagali in res je, da se bo moral v obrti ustvarjeni dinar vračati v obrt, sicer ne bo napredka. To izkušnjo nam je že dalo kmetijstvo. SLAVKO GERLIČA

Komunisti v žitu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Predsednik problemske konference OO ZK Ivan Vukman je sedaj posredoval pregled v tem letu opravljenih nalog. Reorganizacija poslovnih funkcij na ravni DO je potekala v razvojni, tehnično-vzdrževalni, prodajno-nabavni, finančni in računovodski dejavnosti. Ves čas so tudi preverjali samoupravno organiziranost proizvodnih tozdov in uveljavljali načela o racionalni delitvi dela. V tem času je nastal nov tozd Pekarstvo in testenarstvo Ljubljana, ki zdaj dobiva trdno organizacijsko in samoupravno osnovo. Spregovorili so o delovni skupnosti skupnih služb in ugotovili, da so v njej še slabosti, da pa se odnosi med proizvodnimi tozdi in DSSS boljše. Izdelan in sprejet je bil nov samoupravni sporazum, ki ureja svobodno menjavo dela med tozdi in DSSS. Zavzeli so se za dohodkovne odnose, ki naj prevajajo sodelovanje med tozdom Mlini in pekarskimi tozdi.

Predsedstvo konference je ugotovilo, da so v posameznih okoljih še prisotni subjektivni zavorniki: »Še vedno je prisotno nezaupanje in strah pred centralizacijo odločanja ter

vanje med primarno proizvodnjo in predelovalno industrijo v kmetijstvu in živilski industriji. Dolgoročna povezava s pridelovalci žitaric naj seže prek meja regij in republike.

Rešitev obnovljene Gorenjke sodi med najbolj žgoče probleme. Od proizvodnje čokolade zavisi cela vrsta izdelkov, ki jih Žito prodaja po Jugoslaviji.

Glavni direktor ZK Žito Marko Sok je poudaril velika prizadevanja na raznih področjih dela, ki so rodila sadove. Gre za strnitev sil, za poenotenje hotenj in gospodarjenja v Žitu, za pametno razpolaganje s sredstvi, za dolgoročno načrtovanje razvoja v težkih družbenoekonomskih razmerah. Interes delovne organizacije ne more biti le seštevke interesov posameznih tozdov. Ocenil je, da je preraščanje ozkih interesov v širše, skupne in dolgoročne pomembne korake naprej v tem letu. Pekarstvo je na poti k racionalnejši in popolnejši oskrbi Ljubljane z okolico, združitev treh pekarn pa predstavlja pomembno etapo razvoja. Velik je napredek pri izdelavi planskih in drugih temeljnih samoupravnih aktov, ki so osnova za uresničevanje dogovorjene politike. Komunisti v Žitu imajo pri vseh

ekonomika ne more biti hrbišče poslovanja. Sredstva, ki ostajajo delovni organizaciji, komaj ohranjajo enostavno reprodukcijo in delavec z nizkimi dohodki se bojuje za socialno varnost.

Pavel Vindišar je ocenil prispevek komunistov v Žitu k reševanju teh zadev kot bistven. Brez trdne odločnosti in angažiranosti komunistov, da se odpravijo koncepti vase zaprtih tozdov, in slabi odnosi, ki so v preteklosti vodili Žito navzdol, danes ne bi mogli govoriti o nespornih rezultatih. Pozval je komuniste, naj postanejo tudi nosilci odpiranja Žita navzven, v slovenski in jugoslovanski gospodarski prostor, kajti v tem je Žitova prihodnost.

Gabrijela Jelen je izrazila prepričanje, da so prizadevanja za rešitev temeljnih problemov v Žitu, v katere je bila kot predsednica IS občinske skupščine Lj. Moste-Polje aktivno vključena, rodila vidne sadove. Te sadove pa moramo krepite in ne smemo dopustiti, da bi se vsake štiri leta ponovila situacija, ki jo je reševala prva problemska konferenca. Dvoje je pomembno: da so se tozdi odločili za ponovno vzpostavitev funkcij delovne organizacije, pri čemer naj tudi DSSS strne svoje vrste; drugič, pa se naj zdaj Žito v kontekstu moči, gospodarnosti in v svoji panogi poveže navzven. Za to povezoval naj se zedinijo tudi pristojni organi v republiki, da ne bi bilo Žito kljub ekonomskim ciljem, ki jih zasleduje v povezavi izpostavljeno pritiskom večjih asociacij, ki so si v Ljubljani in Sloveniji razdelile tržišče.

Najvažnejša izhodišča je na koncu strnil podpredsednik IS SRS Vladimir Klemenčič. Gospodarsko stanje v Žitu je odraz stanja v Jugoslaviji in struj, ki vejejo od leta 1977, ko smo ob vračanju dolgov in stabilizaciji delno zavirali razvoj. Prišel je čas, ko se moramo vsi delavci soočiti z dejstvi boja za obstoj; pri neznatni rasti industrijske proizvodnje in najemanju kreditov v tujini je problem likvidnosti vse težji. Administriranje tržnih zakonitosti se mora nehati in uveljaviti se morajo tržne. V Jugoslaviji je okrog 2000 milijard din inflacijskega dohodka, ki dejansko ni bil ustvarjen, izvira pa iz neplačanih računov v delovnih organizacijah, iz nekritih izgub, neplačanih investicij, razlik v deviznih tečajih itd. Ta kapital oziroma »dohodek«, ki ni bil ustvarjen z delom, z ustvarjanjem nove vrednosti v proizvodnji, pritiška in maliči ekonomske zakonitosti. Edina rešitev je povečanje proizvodnje za izvoz. Tovariš Kelemenčič je izrazil prepričanje, da vidi bodočnost Žita v krepitvi delovne organizacije kot celote, v skupnih naložbah mlinarstva, pekarskega, konditorstva in servisnih dejavnosti, ki naj temelje na skupnem prihodku, saj v teh dejavnostih ni velike akumulacije. Povezovanje s surovinsko bazo v širši Jugoslaviji in doma ni le naloga Žita, ampak tudi republiških institucij, ki bodo taka prizadevanja podprli. Da bi dosegli v SRS 85-odstotno samozadostnost s hrano, je treba vlagati v žitno rodno predele in drugo kmetijsko produkcijo. Nastanek novega pekarskega tozda je velik doživek. Za bodoči razvoj bo moralo Žito posvetiti več pozornosti vzgoji svojih delavcev. Za integracijo pa naj na osnovi elaborata in dolgoročne usmeritve razvoja v Žitu sami presodijo, kako se povežati v agroživilski panogi ter uskladiti ta predlog s prizadevanji te panoge v širšem prostoru Slovenije. Problemsko konferenco je tovariš Kelemenčič označil kot zdravo in koristno soodrečno pogledov, ki nesporno napovedujejo rast novih odnosov v Žitu. IVAN CIMERMAN

Gabrijela Jelen, Vladimir Klemenčič in Marko Sok (z leve proti desni) na drugi problemski konferenci v Žitu

možnostjo prevladovanja tehnokratskih odnosov nad samoupravnimi.

Konferenca je dala mnoge pobude za strokovno delo, ki se je odražalo v pripravi elaboratov, usklajevanju stališč in angažiranju moči za doseg zastavljenih ciljev.

Osnovne organizacije ZK so se zavzele za dohodkovno povezovanje med posameznimi tozdi v zaporednih fazah predelave žitaric; za ureditev odnosov znotraj tozda Blagovni promet, ki zadeva kadrovske in organizacijsko uskladitve in ureditev razmerij, ki vladajo med Blagovnim prometom in proizvodnimi tozdi; tudi enotno vodenje finančne funkcije je v ospredju.

Osišče Žitovom dejavnosti so Mlini, ki imajo velike zastoje, ker ne dobijo dovolj pšenice. Problemska konferenca si je zadala nalogo, da se bo trajno zavzemala za dohodkovno povezo-

vanje med primarno proizvodnjo in predelovalno industrijo v kmetijstvu in živilski industriji. Dolgoročna povezava s pridelovalci žitaric naj seže prek meja regij in republike.

Sedanja prizadevanja so usmerjena tudi v izvoz. Tu moramo izdelati dolgoročni plan aktivnosti.

Nov sistem nagrajevanja, ki ga pripravljamo, je najbolj občutljivo področje, a ga moramo pri sedanjih devalvaciji in zniževanju življenjske ravni naših delavcev nujno rešiti. Zlasti bomo nagrajevali ustvarjalna in proizvodna dela.

Boj za surovine se kaže v vlaganju Žita v melioracije.

V okviru agroživilstva se bo Žito povežalo z ustreznimi združenji, kakor hitro bo vsa veriga temeljnih problemov, ki jih zdaj rešujemo, dovolj trdna in bodo za povezoval navzven trdni ekonomski razlogi, v okviru katerih bo Žito videlo svoj napredek.

V razpravi so predstavniki posameznih tozdov predstavili bistvene probleme, ki jih še tarejo.

Ne le boj za osnovne surovine kot sta pšenica in čokolada, temveč tudi vloga in dolgoročne perspektive tozdov (Maloprodaja, Blagovni promet, Šumi) postajajo osrednji dejavniki naših bodočih prizadevanj. Šumi se bojuje z vse večjimi cenami sladkorja, embalaže, aditivov, ki jim tudi najboljše produktivnostjo ni več kos, saj so cene izdelkov omejene.

Velike težave povzročajo nerazumna sovlaganja, saj že ni več mogoče dobiti nobene surovine, da ne bi tisti, ki jo da, zahteval, da mu pomagaš graditi tovarno, farmo, izpopolniti strojni park in za to prispevati devize, ki jih sam potrebuješ za najnujnejši reprodukcijski material.

Peki so se zavzeli za to, da bi bile cene kruha po vsej Jugoslaviji enake, saj morajo plačevati prevozne in druge stroške, da dobe moko, kruh pa morajo kljub sovlaganjem prodajati ceneje.

Jože Vidic je poudaril, da sta administriranje in sistem omejitev zadala osnovnim ekonomskim zakonitostim težak udarec, saj so porušene mnoge temeljne zakonitosti, ki uravnavaajo trg in zakon ponudbe in povpraševanja. Z zastarelo tehnologijo in umetnim zviševanjem cen pa taka

Gradis je obiskala delegacija iz pobratene Bileče

V spremstvu predsednika naše občinske skupščine Nika Lukeža in predsednika občinskega sindikalnega sveta Martina Pograjca je delegacija iz pobratene Bileče obiskala delovno organizacijo GIP Gradis, tozda Kovinski obrti. Po uradnem delu pogovorov so si predsednik občinske skupščine Bileča Ljubo Radmilovič, predsednica OK SZDL Radojka Sešija in sekretar predsedstva OK ZK Bileča Fahrija Pervan ogledali novo Gradisovo tovarno gradbene opreme in strojev na Letališki cesti (na sliki).

C. PAVLIN

SKUPINSKO ZAVAROVANJE ŽIVINE

Pomemben ukrep za večjo prirejo

Že dalj časa je bila prisotna težnja, da bi tudi v naši občini uvedli skupinsko zavarovanje živine. Sklad za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane mesta Ljubljana je že lani v svoj program vključil tudi sofinanciranje skupinskega zavarovanja živine. Zaradi nekaterih težav pa ni prišlo do podpisa ustrezne pogodbe med KZ Ljubljana — TZO Dobrunje in območno zavarovalno skupnostjo Ljubljana.

Letos je sklad ponovno uvrstil v svoj program zavarovanje živine kot pomembno nalogo pri pospeševanju živinoreje oziroma kmetijstva.

Osnovni namen uvedbe skupinskega zavarovanja je zagotoviti zdravstveno in gospodarsko varnost živinoreje. Za uvedbo skupinskega zavarovanja se zavzemajo tudi napredni živinorejci — kmetje v občini, ker jim taka oblika zagotavlja dolgoročno ekonomsko in socialno varnost. Nesreče, ki se v živinoreji vedno pojavljajo, lahko ob sedanjih cenah živine kmetu, ki nima zavarovane živine, povzročijo veliko škodo in s tem za nekaj časa celo zavrejo tudi njegov nadaljnji razvoj.

Zato so se letos sestali predstavniki KZ, ljubljanskih občin, zavarovalne skupnosti Triglav in veterinarskih postaj ter se dogovorili o izvedbi akcije skupinskega zavarovanja živine.

Zavarovalna skupnost je predložila kot izhodiščni element zavarovanja, da znaša premija za zavarovanje ene plemenske živali 1890 din; od tega plača sklad 800 din ali 43 %, razliko 1091 din pa naj bi plačal kmet. Ob plačilu te premije je najnižja zavarovalna vsota 35.000 din. V zavarovanje morajo biti pri kmetu vključene vse plemenske živali in breje telice. Do prispevka sklada so upravičeni vsi združeni kmetje, ki so tržni proizvajalci mleka.

S sklenitvijo zavarovanja bo imel kmet zagotovljeno brezplačno zdravstveno varstvo za zavarovane živali, ker bo zavarovalna skupnost sklenila ustrezno pogodbo z veterinarskimi postajami, ki so nosilke zdravstvenega

varstva živine na določenem območju.

Kmetje, ki zavarujejo več kot pet živali, si pridobe še poseben popust in bodo plačali za vsako zavarovano žival le 900 din, če jih zavarujejo več kot 11 pa le še 712 din letno.

Podobni pogoji veljajo tudi za zavarovanje plemenskih kobil. Sklad prispeva 50 % od premije, to je 2520 din, razliko 2520 din pa plača rejec. Žival je v tem primeru zavarovana za 60.000 din.

Konje lahko zavarujejo kmetje pod enakimi pogoji, vendar sklad zanje ne prispeva oziroma plača zavarovalno premijo v celoti kmetje sami.

Pogodbo o skupinskem zavarovanju bosta sklenila zavarovalna skupnost Triglav in kmetijska zadruga po sklepu združenega sveta, da se uvede obvezno zavarovanje živine. Zato se bodo vse zadeve urejale v zadrugi.

Prepričani smo, da se bodo rejci odločili za skupinsko zavarovanje in skoz to vplivali na boljše zdravstveno varstvo živine, s tem pa na večjo prirejo in boljše svojo ekonomsko in socialno varnost.

Uvedba skupinskega zavarovanja pomeni nov korak v razvoju živinoreje, z vključitvijo večjega števila živali se zmanjšujejo tudi stroški na posamezno žival.

Skupinsko zavarovanje so uvedli tudi drugod (Kranj, Medvode, Ribnica itd.), kjer so spoznali, da z združitvijo vseh, ki so odgovorni za razvoj živinoreje, bistveno prispevajo k povečani pridelavi mleka in mesa, kar je končni cilj slehernega rejca. JU

Jože Smole v Gradisu

Družbenopolitičnemu aktivu Gradisa v Ljubljani je pred kratkim spregovoril predsednik MK ZKS Ljubljana Jože Smole. Najprej je orisal mednarodni položaj z gospodarskega, vojaškega in političnega vidika, nato pa je spregovoril o položaju v naši ožji in širši domovini. Zanimiva razprava se je navezala na njegovo izjavo, pa tudi na problematiko in položaj gradbeništva v luči izrednega omejevanja investicij v naši domovini in na probleme, ki se porajajo pri nastopih na tujih tržiščih. Predvsem zaradi nelikvidnosti nekaterih držav, kjer gradbeniki delajo.

Posveta sta se udeležila tudi predsednik in sekretar OK ZKS Ljubljana Moste-Polje Pavel Vindišar in Jože Leskovšek, predsednik problemske konference GIP Gradis Alojz Hraščanec in vodilni delavci Gradisa. C. PAVLIN

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Na spomladanskem zagrebškem velesojmu od 18. do 24. aprila je osebna komisija kemikov zagrebškega prehranbeno-tehnološkega inštituta podelila več medalj tudi Žitovim izdelkom: tozda Triglav — Gorenjka je dobil za proizvod Picko-Packo zlato in za Piavico srebrno medaljo; tozda Šumi je dobil zlate medalje za Vitabon, Trio, Maya bonbone, Rondino žele bonbone, brastonat pa za ližike Poli; tozda Imperial je dobil zlato medaljo za žvečilni gumi Boly in pet srebrnih za druge artikle, med njimi za 3 izvozne; tozda Mlini pa je dobil za Hrustavčka srebrno medaljo. Vsem nagrajenim tozdom čestitamo k uspehu!

NA OBISKU V ŽITU

Predstavniki nizozemskega sindikata

Konec aprila se je v Žitu mudila delegacija predstavnikov nizozemskih sindikatov prehranbene industrije in kmetijstva. V Jugoslavijo je prispela na povabilo zveznega odbora sindikata kmetijstva, živilstva in tobačne industrije, katerega predsednik Njari Tibor je delegacijo spremljal tudi v Žitu skupaj s podpredsednikom republiškega odbora sindikata delavcev kmetijstva in živilsko-predelovalne industrije Ivanom Vovkom.

Delegacijo so sprejeli predsednica konference OO ZS DO Žito Mari Medved, pomočnik glavnega direktorja France Rutar, vodja skupnih služb Gojko Usenik in predsednik CDS DO Žito Gregor Breznik.

Po ogledu Pekarn in Šumija so se gostje živo zanimali za sistem samoupravljanja in organiziranost delovnih organizacij pri nas, zlasti še za vlogo in vpliv sindikata. Vloga nizozemskega sindikata, ki nastopa kot posrednik med delavci in delodajalci, je dru-

gačna od našega. Sindikat se z delodajalci vsako leto pogaja v posamezni panogi za tarife, po katerih plačujejo delavce v vsej Nizozemski. Pogajanja vodijo vodstva sindikatov, ki so zunaj podjetij. Sindikat delavcev v kmetijstvu in živilsko-predelovalni industriji šteje 4800 članov in ima po vsej Nizozemski 35 profesionalnih, izvoljenih sekretarjev. Pri njih obstajajo sveti delavcev. V velikih podjetjih si sindikalne skupine izvolijo svoj izvršni organ. Zakon ne določa posebnih pravic sindikalnih skupin v delovnih or-

ganizacijah; sindikat ima takšen vpliv, kakršnega si sam pripori. V živilski panogi so tudi manjša podjetja, pekarne, ki volijo svoje predstavnike.

Če je sindikat močan, kakor na primer, vpliva na delodajalčevo odločitev, da bo odpustil določeno število delavcev. Zaradi velike brezposelnosti pa moč nizozemskega sindikata upada. Tako skoraj vse odločitve sprejemajo delodajalci, lastniki, direktorji. Nizozemski delavci imajo le redkokje počitniške domove ali urejene socialne podpore (najemnine). Matere, ki rodijo, imajo šest tednov dopusta pred porodom in šest tednov po njem.

Nekaj bežnih primerjav in gostje so se pristrčno zahvalili za gostoljubje. IC